HEPA
Magyar Exportfejlesztési Ügynökség

HÍRÖSSZEFOGLALÓ

2020. május 08.

A KORONAVÍRUS GAZDASÁGI ÉS KERESKEDELMI HATÁSAI

MAKRO-REGIONÁLIS GAZDASÁGI-KERESKEDELEMI FOLYAMATOK ÉS ELŐREJELZÉSEK

A valaha regisztrált legnagyobb mértékben csökkent az első negyedévben az euróövezet bruttó hazai terméke (GDP) az Európai Unió Statisztikai Hivatala alapján. Az Eurostat előzetes adatokra támaszkodó számításai szerint az első negyedévben az euróövezetben 3,8%-kal csökkent a bruttó hazai termék (GDP) az előző negyedévihez képest.

Az idén jelentős gazdasági gyengülést, jövőre ennél kisebb mértékű erősödést jelez előre az euróövezetben az Európai Központi Bank (EKB) közzétett SPF-prognózisa. Az EKB negyedévente megjelenő előrejelzése szerint az euróövezet hazai összterméke (GDP) az idén 5,5%-kal csökken, 2021-ben 4,3%-kal nő, míg 2022-re a prognózis 1,7%-ra nőtt 1,4%-ról.

Negatív rekordot döntött az euróövezeti feldolgozóipar. A londoni IHS Markit gazdaságkutató intézet felmérésének május 4-én publikált eredménye alapján áprilisban az euróövezet feldolgozóipari Beszerzési Menedzser Indexének (BMI) végleges értéke az előzetes 33,6 pontnál is alacsonyabbra, 33,4 pontra zuhant a márciusi 44,5 pontról. A görög 29,5 pontra, az olasz 31,1 pontra, a francia 31,5 pontra, az osztrák 31,6 pontra esett. A 30,8 pontos spanyol BMI 136 havi mélypontnak számít, a 34,5 pontos német pedig 133 havi mélypontnak. Hollandia 41,3 ponttal „jeleskedett" az euróövezetben, de ez is 131 havi mélypontnak számít. A kimutatott BMI értékek alapján kétszámjegyű negyedéves GDP-csökkenésre lehet számítani az első negyedévben az euróövezetben, és a gazdasági aktivitás helyreállításának üteme is várhatóan rendkívül lassú lesz.

A korlátozások lehetséges hatásainak tanulmányozása céljából a kórokozó által elsőként érintett ország, Kína január és február adatait vizsgálták meg az Allianz kutatói. Az elemzett adatok szerint, az egy hónapig tartó korlátozás következtében 13%-kal csökkentek a fogyasztói kiadások, míg a befektetések aránya 20%-kal, az export pedig 16%-kal esett vissza. Mindez arra utal, hogy a korlátozások minden egyes hónapja 7–10%-os csökkenést eredményezhet a reál bruttó hazai termékben (GDP-ben), azaz az inflációval korrigált gazdasági teljesítményben. Az U alakú fellendülést leíró forgatókönyv alapján – amelyben a hirtelen visszaesést követően hamar helyreállnak a normális szintek – 2020 első felét súlyos recesszió jellemezné. A globális növekedés 0,8% lehet az idei évben; az Egyesült Államok gazdasági teljesítménye pedig 0,5%-kal nőne, az euróövezeté azonban 1,8%-kal csökkenne. Az Allianz Research tanulmánya szerint a világgazdasági trendeket a piacokat felforgató egyéb események is jelentősen befolyásolják 2020-ban: számolni kell a közelgő amerikai választásokkal, a Brexit utóhatásaival, valamint a magas adókkal és inflációval.

Sorra nyitnak újra az ázsiai országok. Malajziában a kormány első alkalommal lazított a hat héttel ezelőtt bevezetett kijárási korlátozásokon, és újra engedélyezte szinte az összes vállalat működését. A hatóságok Dél-Koreában nagyon óvatosan lazítanak a korlátozásokon, május 6.-tól, a helyi ünnepek után enyhítenek majd a távolságtartási előírásokon.

Egy évvel elhalasztják a dubaji világkiállítást a koronavírus-járvány miatt. A Nemzetközi Kiállítási Iroda (BIE) május 4-én jelentette be, hogy az új időpont szerint a 2020-as évre tervezett expó 2021. október 1-jén nyílik meg - írja az MTI.

NEMZETKÖZI, ORSZÁG SZINTŰ FOLYAMATOK ÉS ELŐREJELZÉSEK

USA: A szövetségi államok mintegy felében megkezdték már a koronavírus-járvány terjedésének megakadályozására hozott korlátozások enyhítését. A kormányzókra egyre erőteljesebb nyomás nehezedik, hogy indítsák újra a gazdaságot, mivel hat hét alatt több mint 30 millió amerikai veszítette el a munkáját. Mivel a fogyasztás adja az amerikai GDP 70%-át, a legrosszabb forgatókönyv szerint az ország gazdasági teljesítménye akár 40%-kal is csökkenhet a második negyedévben az első három hónapban mért 4,8%-os zsugorodás után, és hosszú, lassú kilábalás várható a recesszióból.

Kína: Soha nem látott mértékben zsugorodott Hongkong gazdasága az idei első negyedévben az új koronavírus-járvány gazdaságbénító hatásainak következtében.

HEPA
Magyar Exportfejlesztési Ügynökség

HÍRÖSSZEFOGLALÓ

2020. május 08.

Hongkong bruttó hazai terméke (GDP) 8,9%-kal esett vissza az év első három hónapjában éves összevetésben. A hongkongi GDP ezzel immár a harmadik egymást követő negyedévben mutatott visszaesést éves bázison, ám a járvány tovább súlyosbította a helyzetet, a múlt év utolsó negyedévéhez képest ugyanis meredeken, 5,3%-kal csúszott alább a gazdaság teljesítménye.

Németország: Heteken beül döntést kell hoznia a német kormánynak az autóvásárlást ösztönző kedvezmények ügyében az Autóipari Vállalkozások Érdekképviselete (Verband der Automobilindustrie - VDA) szerint. Május 5-én kedden tartják a VDA és a szövetségi kormány vezetőinek következő egyeztetését. A VDA elnöke, Hildegard Müller tájékoztatása szerint széles körű, az elektromos mellett a hagyományos meghajtású autók vásárlását is ösztönző kedvezményrendszer bevezetésére tesznek majd javaslatot. Egy sor további intézkedést, köztük a társadalombiztosítási járulékok fizetésére bevezetett moratórium meghosszabbítását is kérik. Az elnök kiemelte, hogy az autóiparnak nem csupán a koronavírus-járvány hatásaival kell megküzdenie, hanem lépést kell tartani a meghajtási technológiák fejlődésével és a digitalizációval is. Az előbbi területre 50 milliárd, az utóbbira 25 milliárd EUR-t költenek a következő években a német autóipari cégek, és ezek a vállalkozások adják a németországi kutatás-fejlesztési kiadások legnagyobb részét, annak 38%-át.

Oroszország: Úgy tűnik, Oroszország válik a koronavírus-járvány egyik gócpontjává a világon: május első hétvégéjén volt olyan nap, hogy tízezer új fertőzöttet regisztráltak. Az összesen közel 135 ezer fertőzöttel (ebből majdnem 1300-an hunytak el) Oroszország a hetedik legrosszabb helyzetben lévő ország a világon, s immáron sokkal rosszabb helyzetben van, mint a járvány kezdetén nagyon rosszul álló Kína vagy Irán. A fertőzöttek több mint fele Moszkvában lakik.

Bulgáriában március 8-án regisztrálták az első fertőzést, és öt napra rá vezettek be rendkívüli egészségügyi helyzetet. Május első napjaiban Bulgáriában a korábban bevezetett korlátozások egy részét feloldották, engedélyezték többek között a városi és a természetes parkok felkeresését, az egyéni sporttevékenységet, illetve megnyitották az uszodákat is. A kávézókban, éttermekben és gyorséttermekben csak a szabad ég alatti kiszolgálást engedélyezték a járvány elleni intézkedések betartásával. A védőmaszkok viselése már csak a zárt középületekben kötelező. A közösségi távolságtartás szabályainak és a higiéniai előírásoknak a betartása továbbra is kötelező.

A MAGYAR KERESKEDELMI ÉS GAZDASÁGI KILÁTÁSOK, FOLYAMATOK, ADATOK

A koronavírus-járvány elleni korlátozó intézkedések május 4. napjától módosulnak először, Orbán Viktor miniszterelnök szerint szigorú menetrend mellett és a fokozatosság jegyében. Az időseket védő szabályok fennmaradnak, ahogy a kijárási korlátozások is Budapesten és Pest megyében, viszont a vidéki lakosság számára azonban részlegesen enyhítenek a korlátozásokon.

A gazdaságvédelmi akcióterv második fázisa öt fő területre, a munkahelymegőrzésre, a munkahelyteremtésre, a kiemelt ágazatok megerősítésére, a vállalkozások finanszírozására, a családok és nyugdíjasok védelmére koncentrál – hangsúlyozta György László, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) gazdaságstratégiáért és szabályozásért felelős államtitkára. Az öt fő terület intézkedéseire rendelkezésre álló forrás összértéke mintegy 9 000-10 000 milliárd Ft között lesz 2020-2022 között, amely a hazai GDP 18-20%-a. Idén a kiemelt intézkedéseire mintegy 6 100 milliárd Ft keret áll rendelkezésre.

Az év első két hónapjában kedvező folyamatok zajlottak a magyar exportban a KSH adatai szerint. A kereskedelmi mérlegben jelentősen nagy többlet keletkezett, a folyamatok pedig arra utalnak, hogy erős volt az export és általában a gazdasági környezet, miközben az alacsonyabb olajár is jótékony hatással bírt, mivel csökkentette az import költségét. A februári különösen kedvező adat ráadásul leginkább az export nagyfokú növekedésének köszönhető: 4,8%-kal nőtt a kivitel az egy évvel korábbihoz képest, míg a behozatal euróban mérve csak 1%-kal nőtt.

A kormány 25 milliárd forinttal segíti a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásokat a koronavírus okozta gazdasági nehézségek leküzdésében – közölte az agrárminiszter. Nagy István kiemelte: a koronavírus-járvány alatt a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar stabil működésének fenntartását, és ezzel az élelmiszerellátás folyamatosságának biztosítását a kormány prioritásként kezeli. A program egyes ágazatokban a már meglévő támogatási konstrukciók keretösszegének növelésén, más ágazatokban pedig új átmeneti támogatási programokon keresztül valósulhat meg.

A kiemelt ágazatokban akár 18 havi, de minden ágazatban legalább 9 havi munkabér fedezetét biztosíthatja a Széchenyi munkahelymegtartó hitel, amely mellé szabad

felhasználású folyószámlahitelt is igényelhetnek a mikro-, kis- és közepes vállalkozások. A Széchenyi munkahelymegtartó hitel, a Széchenyi kártya folyószámlahitel plusz, a Széchenyi likviditási hitel és a Széchenyi beruházási hitel plusz ügyfelek által érzékelt, nettó kamata mindössze 0,1-0,5% között mozog. A Széchenyi munkahelymegtartó hitel futamideje kettő év, az igényelhető hitelösszeg maximuma pedig 750 millió forint. A gazdaságvédelmi akcióterv részeként induló rendkívül alacsony kamatozású hitelek a magyarok munkahelyeinek megőrzését, a hazai vállalatoknál meglévő szaktudás megvédését szolgálják - hangsúlyozta György László, az Innovációs és Technológiai Minisztérium gazdaságstratégiáért és szabályozásért felelős államtitkára.

Az Európai Bizottság által jóváhagyott, lazított EU-s pénzfelhasználási szabályokat láthatóan beépítette a magyar kormányzat annak az új uniós pályázatnak tervezetébe (GINOP-1.2.8-20), amelyet április 30-án tett közzé társadalmi egyeztetésre az Innovációs és Technológiai Minisztérium. Vonzó feltételekkel ad akár 70%-os vissza nem térítendő támogatást a cégeknek a hatékonyságjavításra, igaz, valójában egy feltételesen visszatérítendő uniós forrásról van szó, azaz először visszatérítendőként indul, majd a viszonylag könnyű feltételek teljesítésével ez teljes mértékben vissza nem térítendő támogatássá válhat.

Márciusig még tartották magukat a Magyarországra érkező nemzetközi befektetések, a jövőben azonban már visszaesés prognosztizálható. Az idei első negyedévben 17 pozitív befektetői döntés született, amelynek eredményeként 333,56 millió EUR, átszámítva 112,38 milliárd Ft tőkebefektetés valósul meg Magyarországon – közölte a Világgazdaság érdeklődésére a Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA). Ezek a projektek összesen 1 434 új munkahelyet teremtenek.

Az építőipar és az ingatlanügyletek ágazatok együttes hozzáadott-értéke a teljes nemzetgazdasághoz bőven 10% felett van, ezért a visszaesésük nagyban húzhatja lefelé a GDP-t.

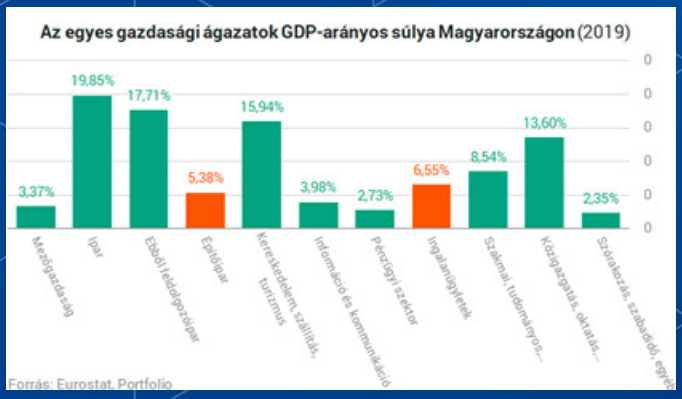

Az építőipar a tavalyi száguldás után már kifulladóban volt, minden bizonnyal az idei termelésnövekedés (ha egyáltalán lett volna) messze elmaradt volna a tavalyi szinttől. Ebben a helyzetben érte az iparágat a koronavírus, ami tovább csökkentheti a kibocsátást. Az épületépítések 80%-a, az egyéb építéseknek csak a 7%-a van kitéve a fokozott visszaesés kockázatának, a kettő súlyozott átlaga szerint pedig az építőipari termelés 45%-át érintheti valamilyen mértékben a leállás.

Az építőiparon belüli alágazatokhoz tartozó tevékenységek súlya (2018)

Épületek	Súly az alágon belül	Egyéb építmények	Súlyuk az alágon belül
Egylakásos épületek	7,1%	Utak	43,5%
Két- és annál több lakásos épületek	17,3%	Vasutak	16,0%
Közösségi lakóépületek	2,4%	Repülőtéri futópályák	0,3%
Szállodák és szálló jellegű épületek	2,5%	Hidak, felüljárók, alagutak és aluljárók	2,7%
Hivatali épületek	10,2%	Kikötők, gátak és egyéb vízgazdálkodás	3,3%
Kereskedelmi épületek	6,0%	Távolsági csővezetékek, hálózatok	5,2%
Közlekedési és hírközlési épületek	1,4%	Helyi csővezetékek, hálózatok	12,2%
Ipari épületek és raktárak	33,1%	Komplex ipari létesítmények	7,1%
Szórakoztató, közcélú épületek	13,5%	Sport- és üdülési célú építmények	6,9%
Egyéb nem lakóépületek	6,5%	Egyéb építmények	2,7%

Forrás: KSH, Portfolio

A Beszerzési Menedzser Index (BMI) szezonálisan kiigazított áprilisi értéke csupán 33,6 pont lett, a márciusi 28,5 pont után - adta hírül a Magyar Logisztikai, Beszerzési és Készletezési Társaság (MLBKT). A BMI még mindig nagyon erős visszaesését mutat, és bőven a stagnálást jelző 50 pont alatt maradt.

Jelentős humánerő-átcsoportosítással teljesíti a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) a Gazdaságvédelmi Akcióterv szerinti rövidebb áfa-kiutalási határidőket a kis- és középvállalkozásoknak (KKV). Az ellenőrzést és kockázatelemzést végzők átcsoportosításával azt is biztosítják, hogy csak a valós, jogszerűen igényelt összegek kerüljenek vissza a vállalkozásokhoz 30, illetve 20 nap alatt, a visszaélésszerű, költségvetésnek kárt okozó adózókat pedig kiszűrjék a tisztességes igénylők közül. Az érintett KKV-k az eddigi 75 nap helyett már 30 nap alatt megkaphatják a nekik visszajáró adó visszaigénylést.

A Magyarországon jelenlévő német vállalatok többsége szerint legalább hat hónap kell, hogy korábbi kapacitásaikat visszanyerjék. A Német- Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara a magyar kormánnyal folyamatosan egyeztet, hogy minél hamarabb elkezdődhessen a normalizálódás. Tagvállalataik 40%-a korábbi kapacitásainak felével vagy annál kevesebbel működik. A cégek közel harmada műkö-

dik korábbi kapacitásuk felén, 35%-uk ugyanakkor több mint 80%-os kapacitással üzemel. Azon vállalatoknál, amelyek nem kötődnek szorosan az autóiparhoz – mint például a Siemens vagy a Knorr-Bremse – a megrendelések, az exporttevékenység változatlan.

A koronavírus járvány világszerte drasztikus hatást gyakorol a légiközlekedési szektor szereplőire, légitársaságokra és repülőterekre egyaránt. A koronavírus-járvány következtében a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren csaknem teljesen leállt az utasforgalom. A koronavírus terjedésének kezdete óta több mint egymillió ülőhely-kapacitás tűnt el a budapesti repülőtér menetrendjéből, a továbbra is közlekedő alacsony számú járatok pedig akár 90%-kal kevesebb utast szállítanak, a tavalyi év hasonló időszakához képest.

1095 Budapest, Ipar utca 5.

www.hepa.hu

exporthotline@hepa.hu

HEPA Linkedin

HEPA
Magyar Exportfejlesztési Ügynökség

HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Felhasznált források:

https://www.vg.hu/gazdasag/gazdasagpolitika/a-gazdasagvedelmi-akcioterv-masodik-fazis-ot-fo-teruletre-koncentral-2218869/
https://novekedes.hu/interju/a-magyarorszagon-jelenlevo-nemet-cegek-ketharmada-kapacitasa-legfeljebb-felen-dolgozik
https://www.napi.hu/nemzetkozi_gazdasag/koronavirus-dubaj-vilagkiallitas.705546.html
https://novekedes.hu/hirek/januar-ota-5700-jarat-tunt-el-a-ferihegyi-repter-menetrendjebol
https://www.vg.hu/gazdasag/gazdasagi-hirek/negativ-rekordot-dontott-meg-az-euroovezeti-feldolgozoipar-2228178/
https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200504/sorra-nyitnak-ujra-az-azsiai-orszagok-429794
https://novekedes.hu/hirek/negy-uj-nagyon-olcso-hitelkartya-a-vallalkozasoknak
https://www.vg.hu/gazdasag/gazdasagi-hirek/megtorik-a-kulfoldi-toke-bearamlasa-2-2215590/
https://novekedes.hu/elemzesek/ha-nincs-jarvany-nagyon-jo-eve-lett-volna-a-magyar-gazdasagnak
https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200504/koronavirus-magyarorszagon-osszeroppano-epitkezesek-szabadeses-a-lakasoknal-429416
https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200504/hongkong-gazdasaga-szabalyosan-osszeroppant-a-koronavirus-miatt-429812
https://www.napi.hu/magyar_gazdasag/koronavirus_egyre_nagyobb_bajban_van_a_magyar_gazdasag.705509.html
https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200504/bulgariaban-nott-a-fertozottek-szama-de-enyhitenek-a-korlatozasokon-429792
https://www.vg.hu/gazdasag/gazdasagpolitika/osszesen-25-milliard-forinttal-segiti-a-kormany-a-mezogazdasagi-es-elelmiszeripari-vallalkozasokat-2223534/
https://www.napi.hu/nemzetkozi_gazdasag/koronavirus-oroszorszag-vlagyimir-putyin.705530.html
https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200504/koronavirus-majus-4-en-uj-szakaszba-lepett-magyarorszag-429698
https://novekedes.hu/nav-infotar/gyorsabban-kaphatjak-vissza-az-afat-a-kkv-k
https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200503/az-autovasarlasi-kedvezmenyek-bevezeteset-surgeti-az-autoipar-429654
https://www.vg.hu/gazdasag/gazdasagi-hirek/a-piacnak-nem-hianyzik-ujabb-feszultseg-2-2228262/
https://www.vg.hu/gazdasag/makrogazdasag/rekordmelyen-az-euroovezet-gazdasaga-2222082/
https://figyelo.hu/hirek/karantenban-a-gazdasag-teljesen-lealltak-a-novekedes-motorjai-83365/